

Euroopan ympäristöpääkaupunki Lahti keskellä liikkumisen murrosta

25.11.2021

Anna Huttunen, Projektipäällikkö, Kestävä liikkuminen

EUROOPAN KOMISSION JÄRJESTÄMÄ VUOSITTAINEN KILPAILU

The European Green Capital Award -kilpailun arviointi perustuu seuraaviin kestäviin indikaattoreihin:

1. Ilmastonmuutoksen hillintä
2. Ilmastonmuutokseen varautuminen
3. Kestävä liikkuminen
4. Kestävä maankäyttö
5. Luonto ja biodiversiteetti
6. Ilmanlaatu
7. Melu
8. Jäte
9. Vesi
10. Vihreä talous ja ekoinnovaatiot
11. Energiatehokkuus
12. Johtaminen

Katso Lahden hakemus täältä: greenlahti.fi/faktat

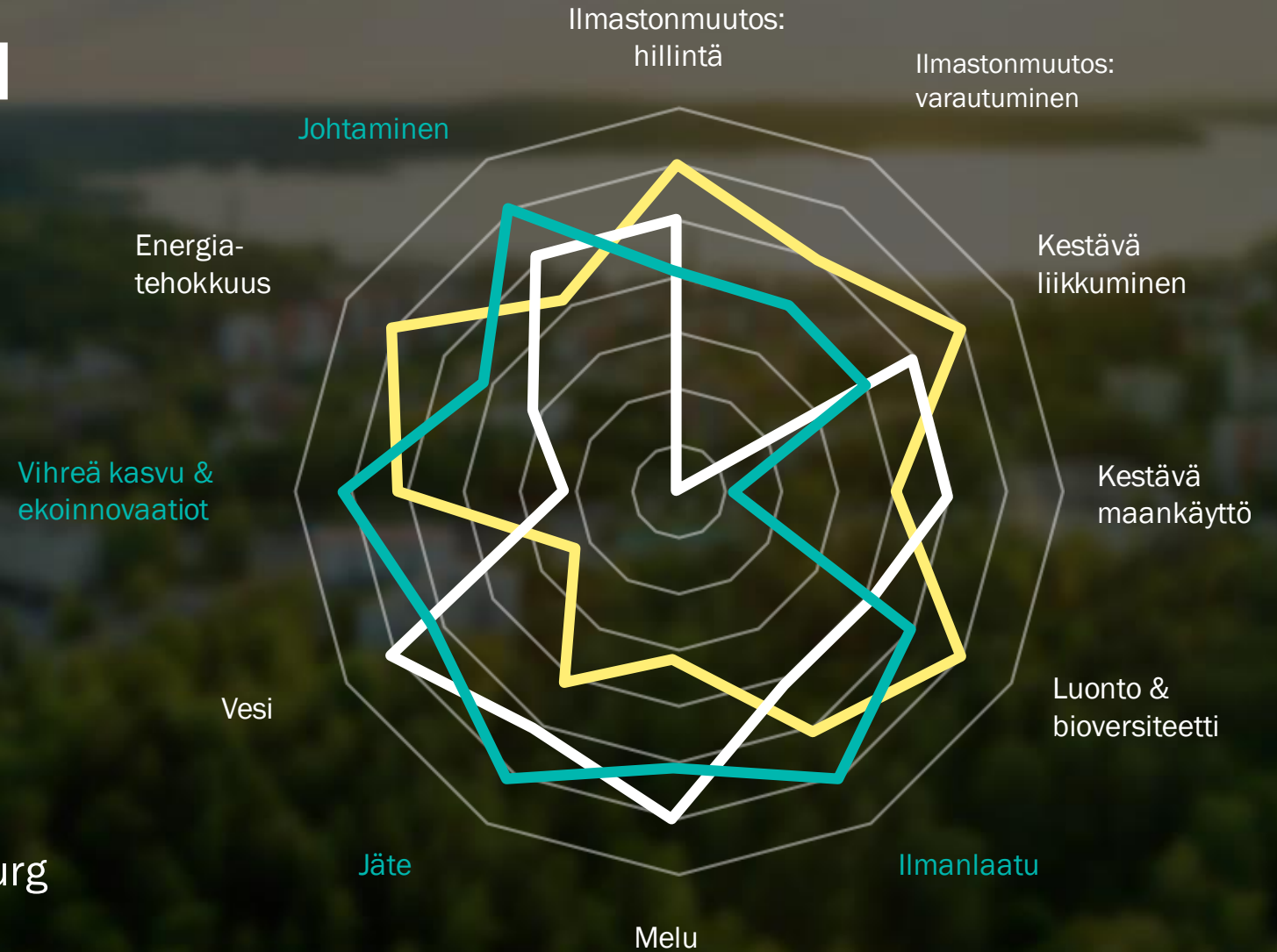
MITEN PÄRJÄSIMME MUIHIN KILPAILEVIIN KAUPUNKEIHIN NÄHDEN?

Raati vertaili kaupunkeja kymmenen indikaattorin mukaisesti.

Vuoden 2021 finalistit olivat:

Lahti, Suomi
Strasbourg, Ranska
Lille, Ranska

— Lahti
— Strasbourg
— Lille

EU:n YMPÄRISTÖPÄÄKAUPUNKIVUOSI TUO KAUPUNGILLE MONIA HYÖTYJÄ

- Kansainvälinen medianäkyvyys
- Kaupungin maine, verkottuminen ja yhteistyömahdollisuudet
- Matkailun kysynnän kasvu
- Ympäristötavoitteiden kirkastaminen ja kunnianhimoinen toteutus
- Uusien työpaikkojen synnyttäminen ja tuotteistettavat ratkaisut
- Uudet rahoitusmahdollisuudet
- Asukkaiden ylpeys omasta kaupungista

Kaikki Euroopan ympäristöpääkaupungit

2010 – Tukholma

2011 – Hampuri

2012 – Vitoria-Gasteiz

2013 – Nantes

2014 – Kööpenhamina

2015 – Bristol

2016 – Ljubljana

2017 – Essen

2018 – Nijmegen

2019 – Oslo

2020 – Lissabon

2021 – Lahti

2022 – Grenoble

2023 – Tallinna

**LAHDEN MATKA
YMPÄRISTÖPÄÄKAUPUNGIKSI
ALKOI VEDESTÄ**

**LAHDEN MATKA
YMPÄRISTÖ-
PÄÄKAUPUNGIKSI
1987-2021**

Fostoripitoisuus ($\mu\text{g}/\text{l}$ metrin syvyydessä)

1970-luku

67

1990-luku

31

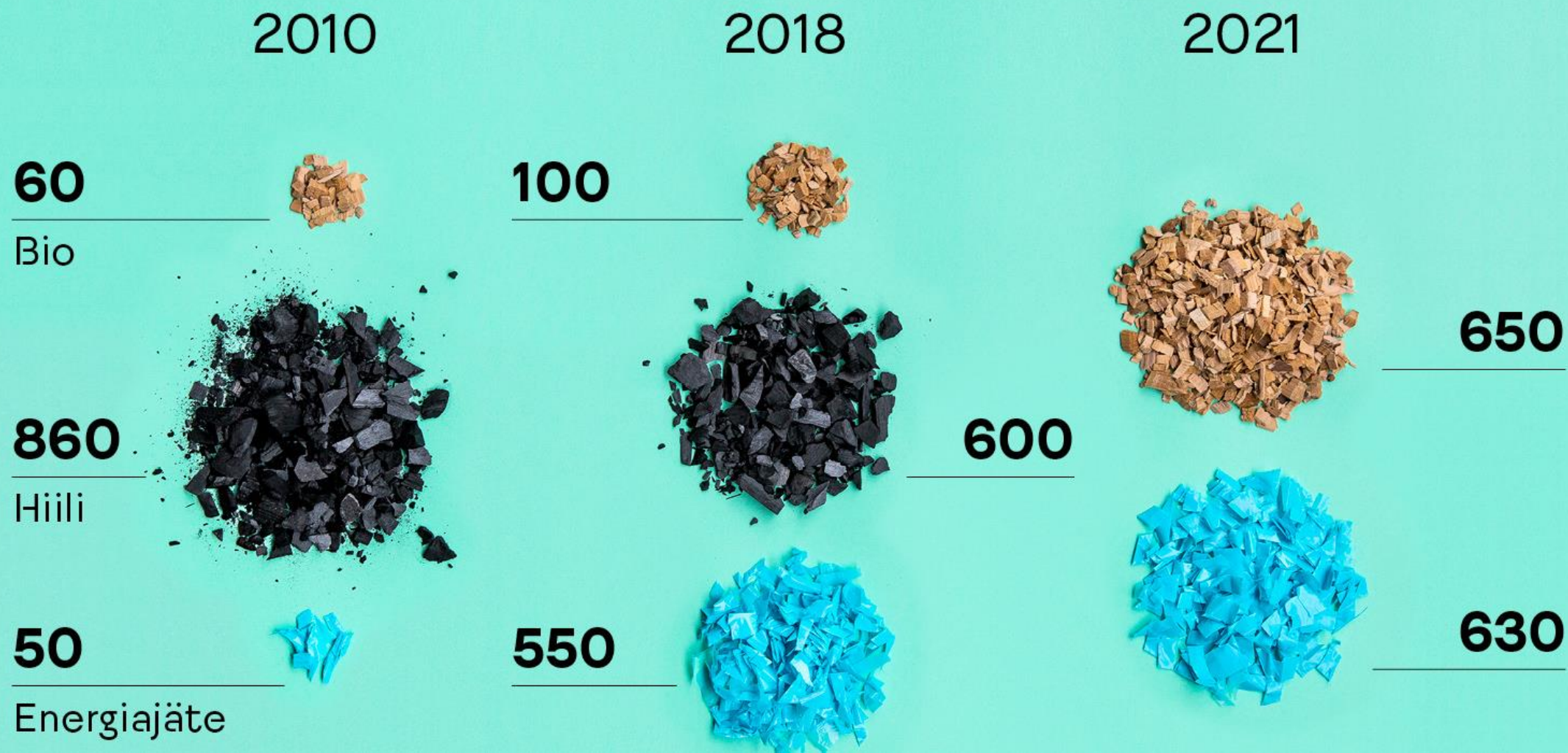

2010-luku

26

Kaukolämmön tuotanto (GWh)

Energian ominaiskulutus (kWh/m³)

Kaupungin koulut, päiväkodit,
liikuntatoimen tilat ja toimistorakennukset

Jätteen hyödyntäminen

2007

25 %

Käyttö-
materiaalina

20 %

Energia-
hyödyntäminen

2021

1 %

55 %

Kaato-
paikka

46 %

53 %

Luonnonsuojelualueiden pinta-ala (ha)

2000

280

2011

460

2021

1340

Keskustan ilmanlaatu (NO₂ vuosikeskiarvo µg/m³)

1990-luku

34

2000-luku

31

2010-luku

26

Kasvihuoneekaasupäästöt (tonnia asukasta kohden)

1990

11,0

2017

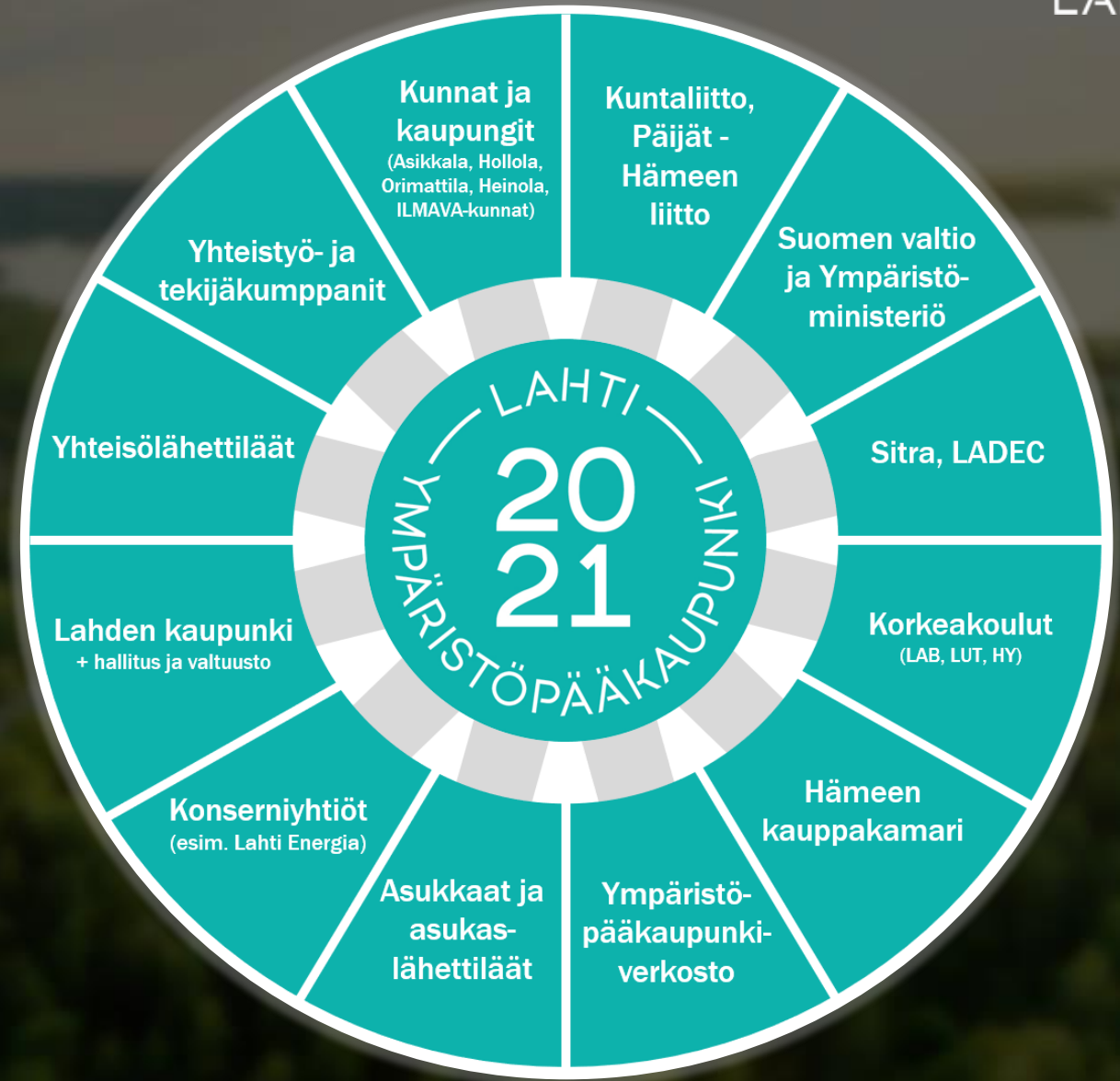
5,8

2021

2,6

**YMPÄRISTÖPÄÄKAUPUNKI
ON ISO SIDOSRYHMÄPROJEKTI.**

2020-2021 PROJEKTI- JA TAPAHTUMAHAKU

**Ympäristöpääkaupunkivuosi tehdään yhdessä
päijäthämäläisten toimijoiden kanssa.**

**Olemme rahoittaneet yli 1.2 M eurolla eri
tahojen ympäristöprojekteja ja innovaatioita
Päijät-Hämeen alueella.**

ELÄMYSTENPUISTO 10.- 25.1.2021

LAHTI

I.C.E. Helsingin Kansalaistori

6. - 15.8.2021

KOTALAAVU, ASIKKALAN AURINKOVUORI

AHTIALAN PÄIVÄKOTI ISTUTTAA KUUSEN TAIMIA

ROSKAPIHTILAINAAMO

- kerää roskat rannasta pussiin
- ota kuva selfie-taustaa vasten (taulun toisella puolella)
- Jaa kuva Facebook-ryhmään:
LAHTI ROSKAPIHTILAINAAMO
- merkitse #ympäristöpääkaupunki
- pudota pussi jäteastiaan
- palauta roskapihdit takaisin telineeseen

Toimari kiittää!

Mukkulan toimari

Lainaamoä hoitaa
Mukkulan toimari
mukkulan.toimari@gmail.com

LAHTI - EUROOPAN
YMPÄRISTÖ-
PÄÄKAUPUNKI 2021

#ympäristöpääkaupunki

ROSKAPIHTILAINAAMOT, ANKKURI JA MUKKULA

LAHDEN MATKAKESKUKSEN MURAALI

An aerial photograph of a frozen harbor. The water is completely covered in a thick, white layer of ice. Numerous icebergs of various sizes are scattered across the ice. In the center of the image, a large, dark-colored ship is partially visible, surrounded by ice. The text "MILLAISTA KASVUA KYLVÄMME?" is overlaid in the center of the image.

MILLAISTA KASVUA KYLVÄMME?

YHTEISTYÖYRITYKSEMME

CGI

HARTWALL

peikko®

L&T®

LÄHITAPIOLA

SITOWISE

WIPAK

OP Pääjt-Häme

NIEMI®
MUUTTAA KAIKEN

VAISALA

PEAB
Peab Asfalt

FUJITSU

HÄMEENMAA

KEMPOWER

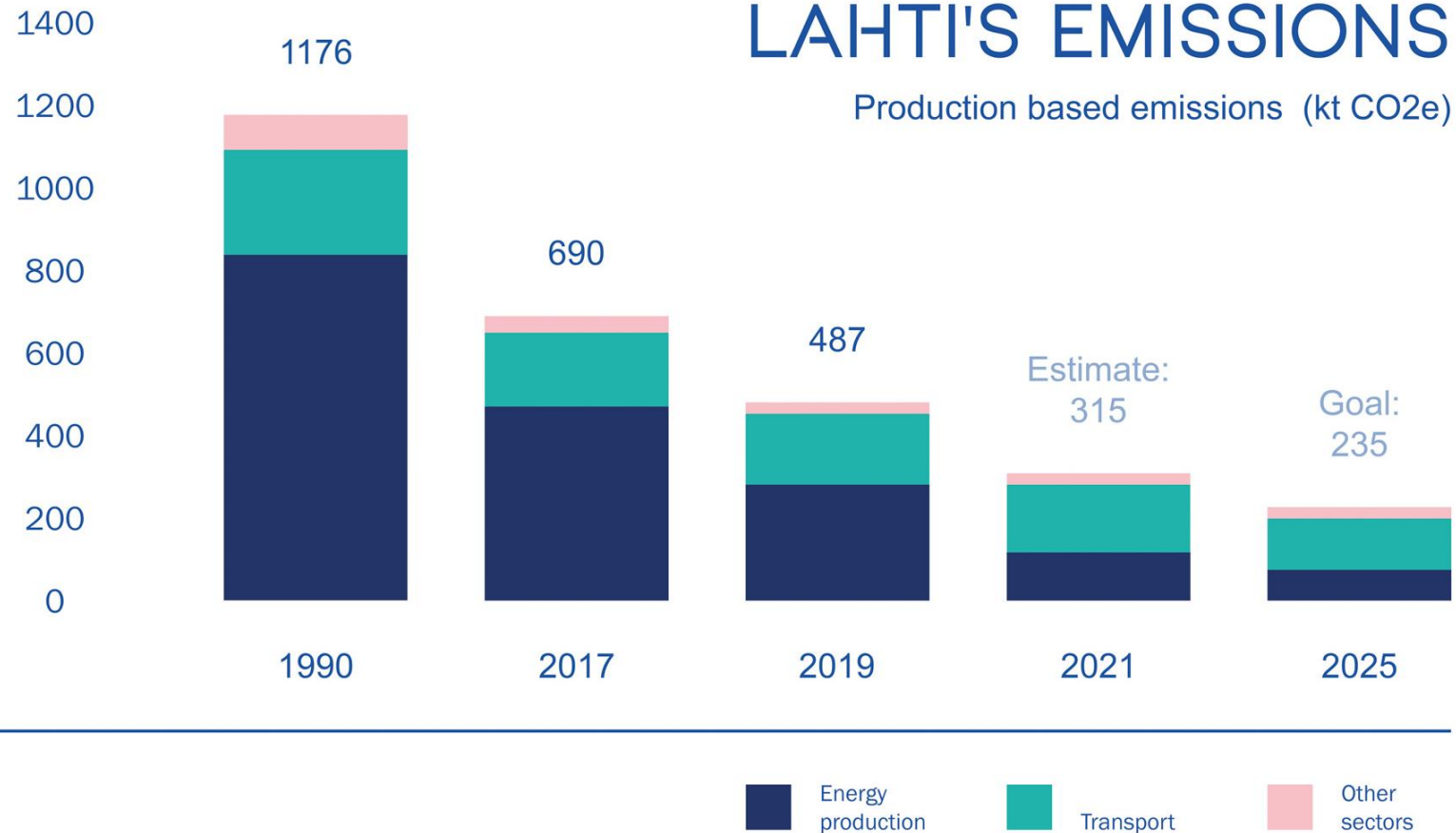
LAHTEN SYNTYY HIILINEUTRAALIN RAKENTAMISEN KEHITYSKESKUS

LAHDEN SEUDUN SÄHKÖISEN LIIKENTEN KLUSTERI

TULEVAISUUS: HIILINEUTRAALI LAHTI 2025

KESTÄVÄN LIIKKUMISEN EDISTÄMINEN LAHDESSA

TAVOITE 2030

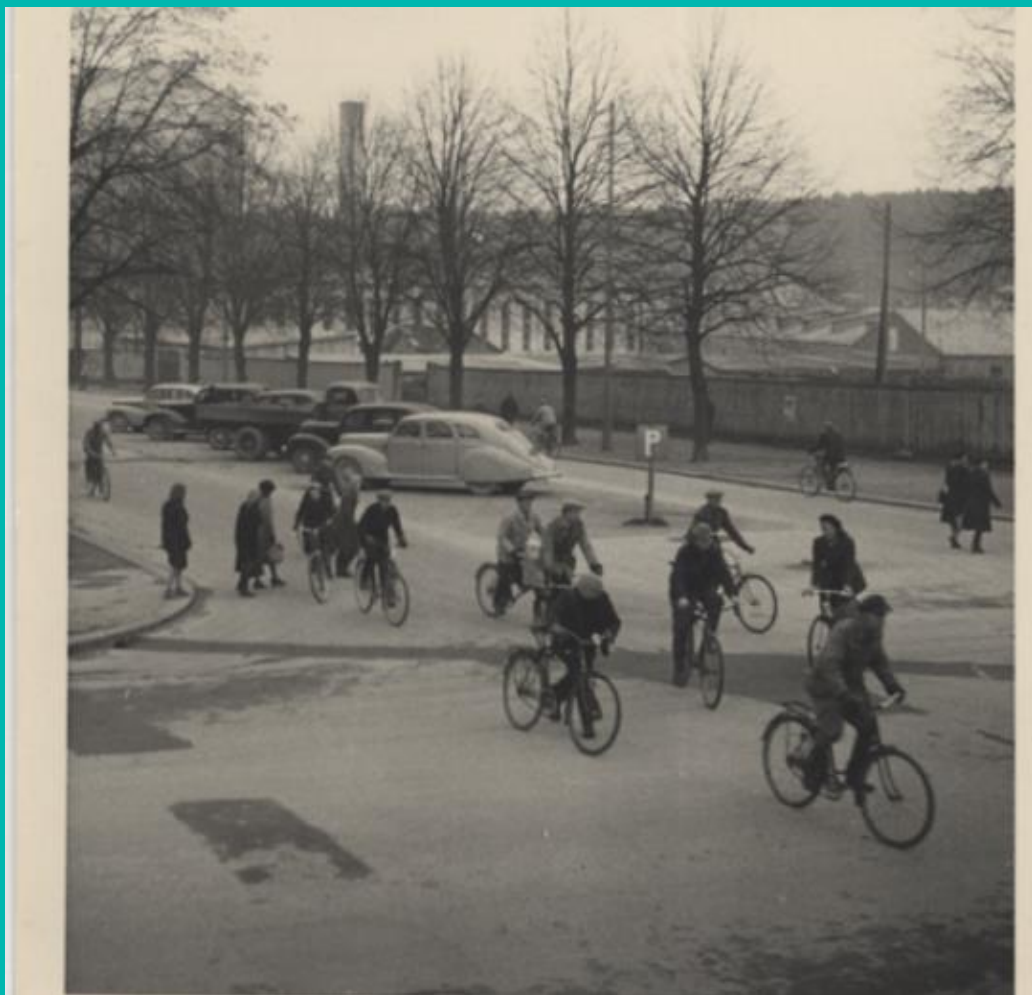
51%

49%

Haave

Vesijärvenkatu 1950-luvulla / Lahden kaupunginmuseo

Todellisuus

Vesijärvenkatu 2020-luvulla / Lahden kaupunki

TAVOITTEET JA STRATEGIA OLEMASSA

- LAHDEN SUUNTA -
liikkumisen ja maankäytön
suunnittelun yhdistävä
prosessi
- Hyvä tietopohja
liikenteestä ja
muutostarpeista olemassa

LIIKENTEEN PÄÄSTÖJEN KEHITYS

2020-2030

2030:

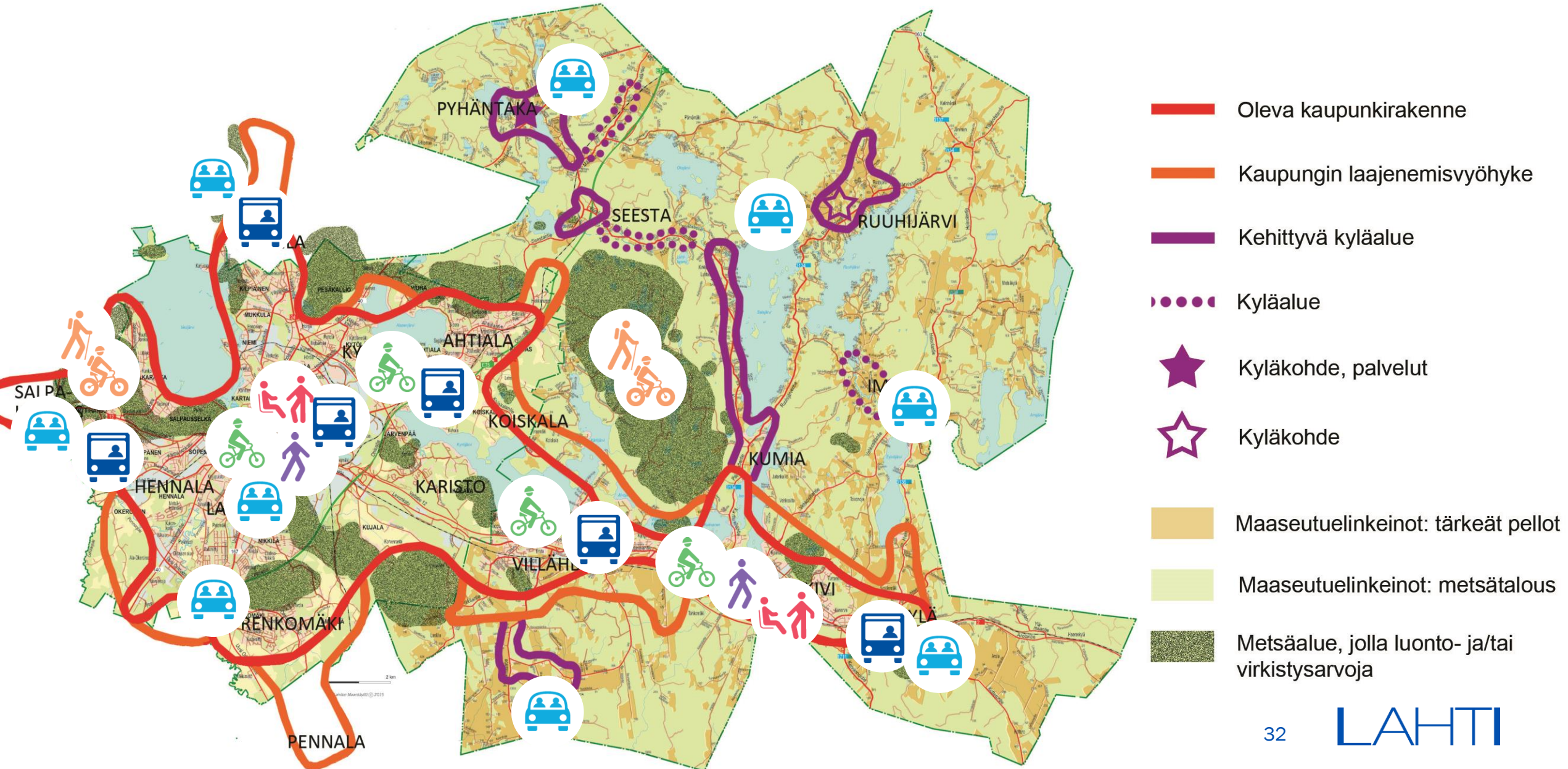
- 29%

Tärkeimmät muutostrendit:

- Liikenteen sähköistyminen
- Kulutapamuutos kävelyyn ja pyöräilyyn

SUMP-toimenpiteillä 3 %
lisävähennys

Alueiden luokittelu kulkumuototapojen mukaan

Lahden suunta

YLEISKAAVA ON STRATEGIAN KUVA

- Koko kaupungin yleispiirteinen maankäytön jaliikenneverkon suunnitelma
- Osoittaa, missä eri toiminnot, kuten palvelut, elinkeinot, asuminen sijaitsevat
- Saa valtuuston päätöksellä lainvoiman

KESTÄVÄN KAUPUNKI- LIKKUMISEN OHJELMA TOTEUTTAA STRATEGIAA

- Pohjautuu strategiaan ja on kaupungin yhteinen asia
- Visio, tavoitteet ja toimenpiteet kestäväälle liikkumiselle kaupunkialueella
- KAIKKI kulkumuodot mukana suunnittelussa

FYYSINEN YMPÄRISTÖ

VIISAAT VALINNAT

KESTÄVÄN KAUPUNKI- LIKKUMISEN OHJELMA

Kattava toimenpidelistaus

- Infrastrukturi ja sitä tukevat toimet
- Liikkumisen palvelut
- Liikkumisen ohjaus
- Viestintä ja markkinointi

Y-203
Lahden suunta -työ
2017-2020

Lahti.fi

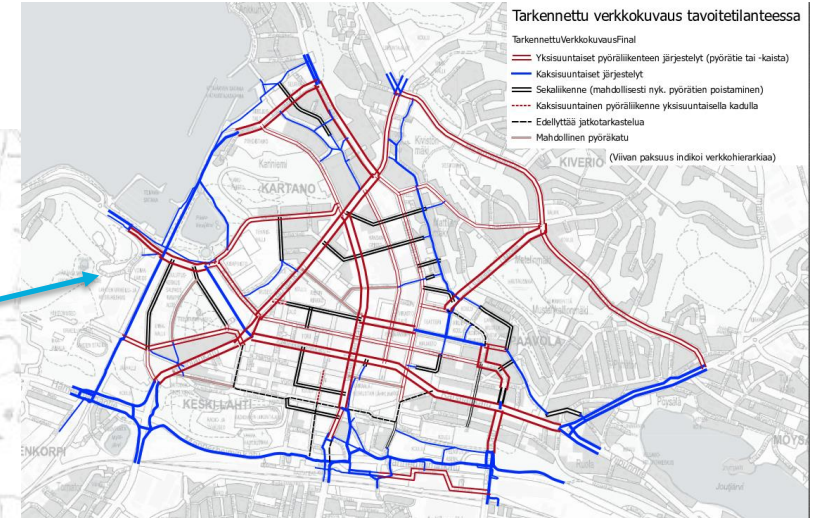
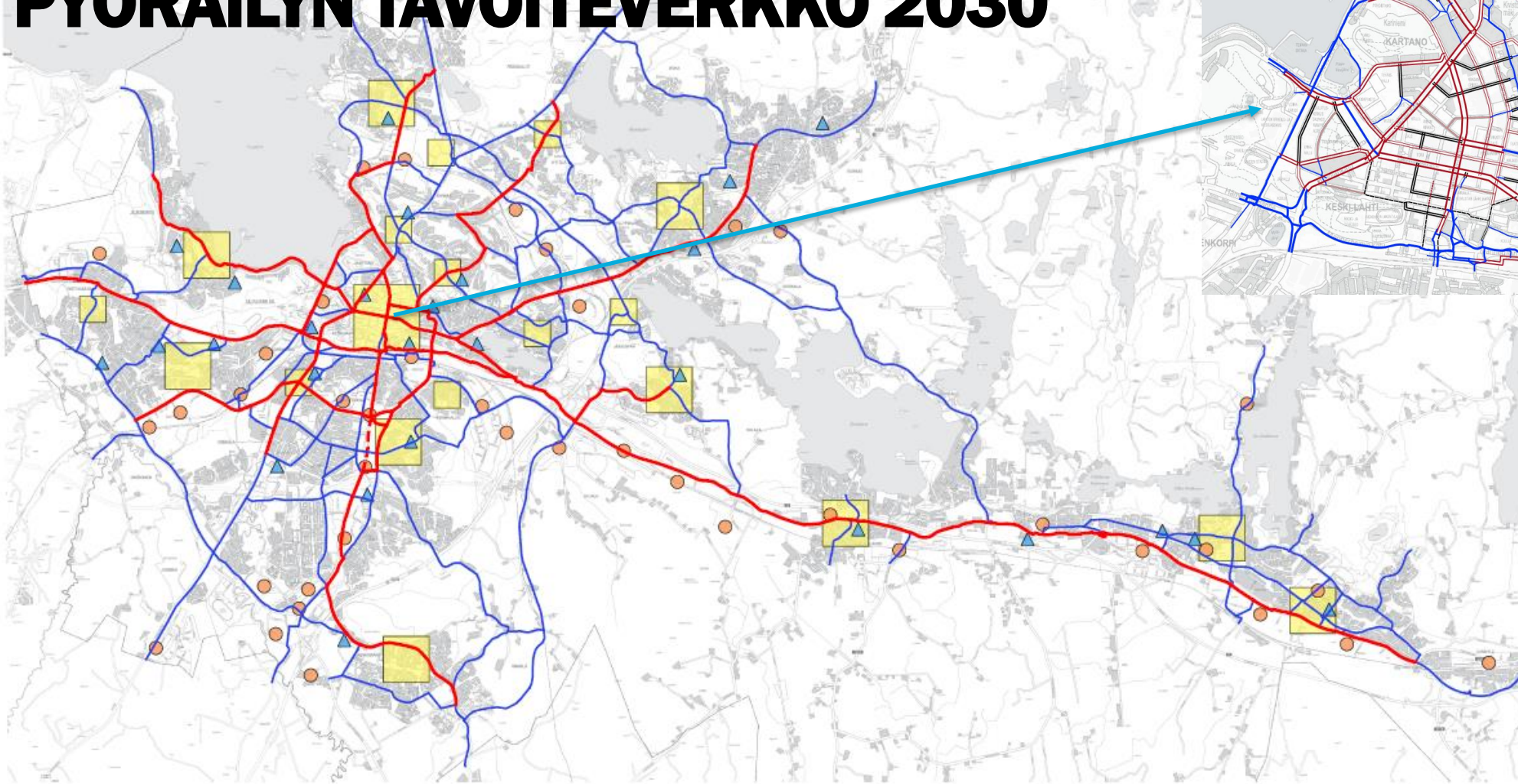

Lahden yleiskaava 2030
ja Kestävän Kaupungin
liikkumisen ohjelma
(SUMP)

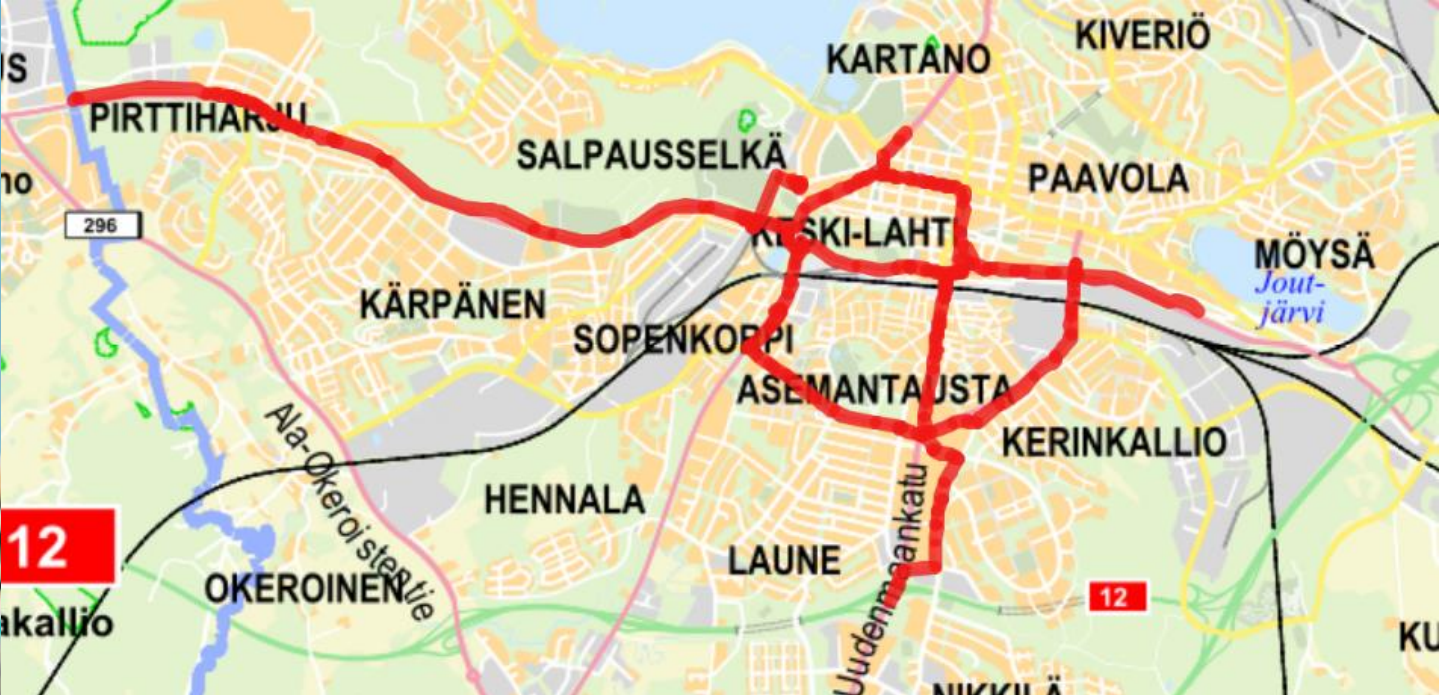
LAHTI

PYÖRÄILYN TAVOITEVERKKO 2030

PALA PALALTA PAREMPAA INFRAA

Talvikunnossapito:
Talviharjaus pyöräilyn pääreiteillä

KAUPUNKIPYÖRÄ MANKELIT

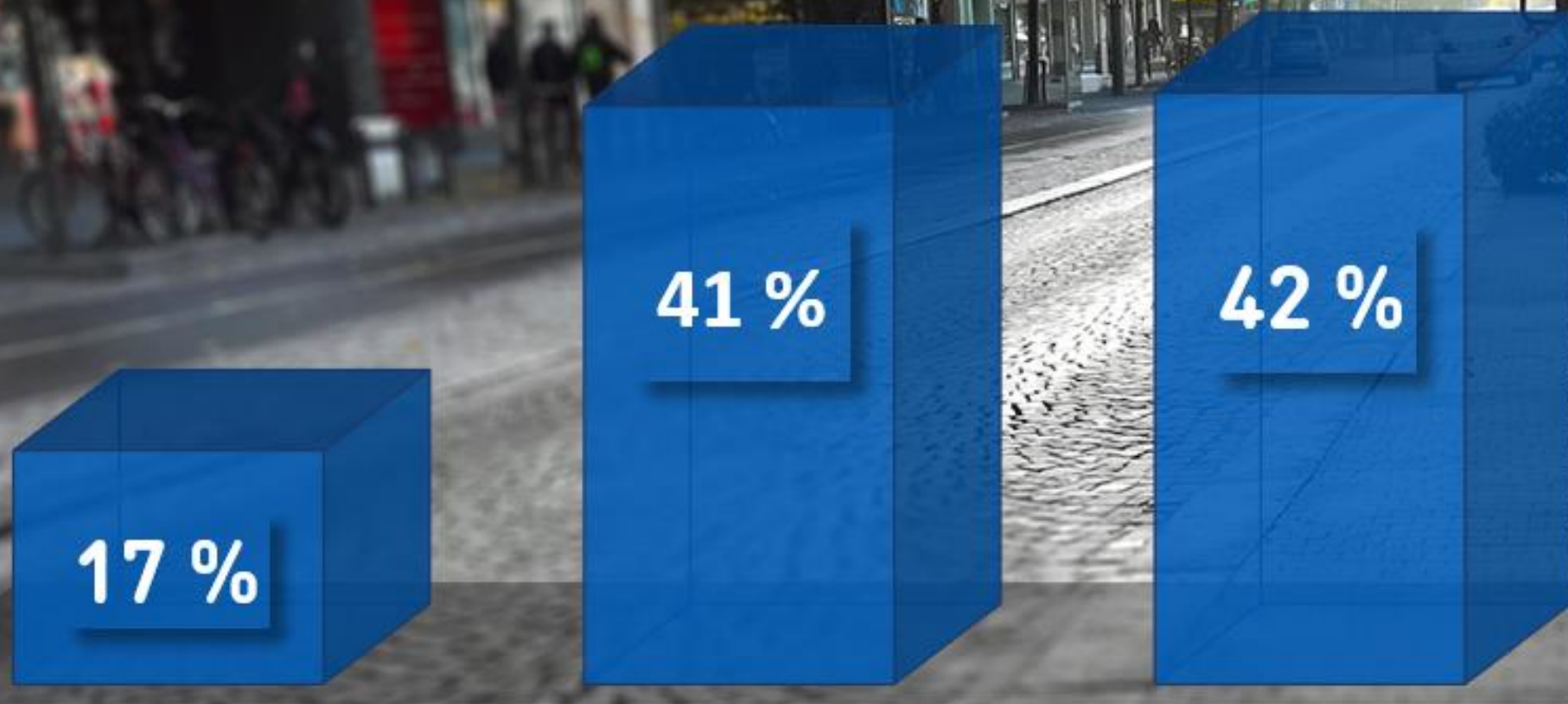
Lanseerattiin 09/2021

- 250 sähköavusteista pyörää;
30 asemaa
 - 5-vuotinen palvelusopimus
 - Optioina 2 lisävuotta, järjestelmän koon tuplaus ja ympärivuotisuus
- Toimii sovelluksella
- Erilaisia lipputuotteita

Linja-autojen käyttövoimat

Tilanne 1.7.2021

Sähkö

Biodiesel

Diesel

PYÖRIEN LITYNTÄPYSÄKÖINNIN KEHITTÄMINEN

Liikkumisen data ja innovaatiot

KOULUJEN LIIKKUMISSUUNNITELMAT

- Lähiympäristö ja osallisuus -hanketyö 2017-2019
- Lahti liikkeessä -koulukiertue
- Meidän koulu kävelee ja polkee -hanketyö 2021

Lahden keskustan liikenne- ja liikkumissuunnitelma 2030

- Kävelypainotteinen keskusta
- Keskustan kehä
- Joukkoliikenteen vaihtopysäkkialue
- VASTATUULESSA

**CITICAP
HENKILÖKOHTAINEN
PÄÄSTÖKAUPPA
LIIKKUMISEN
PÄÄSTÖILLÄ**

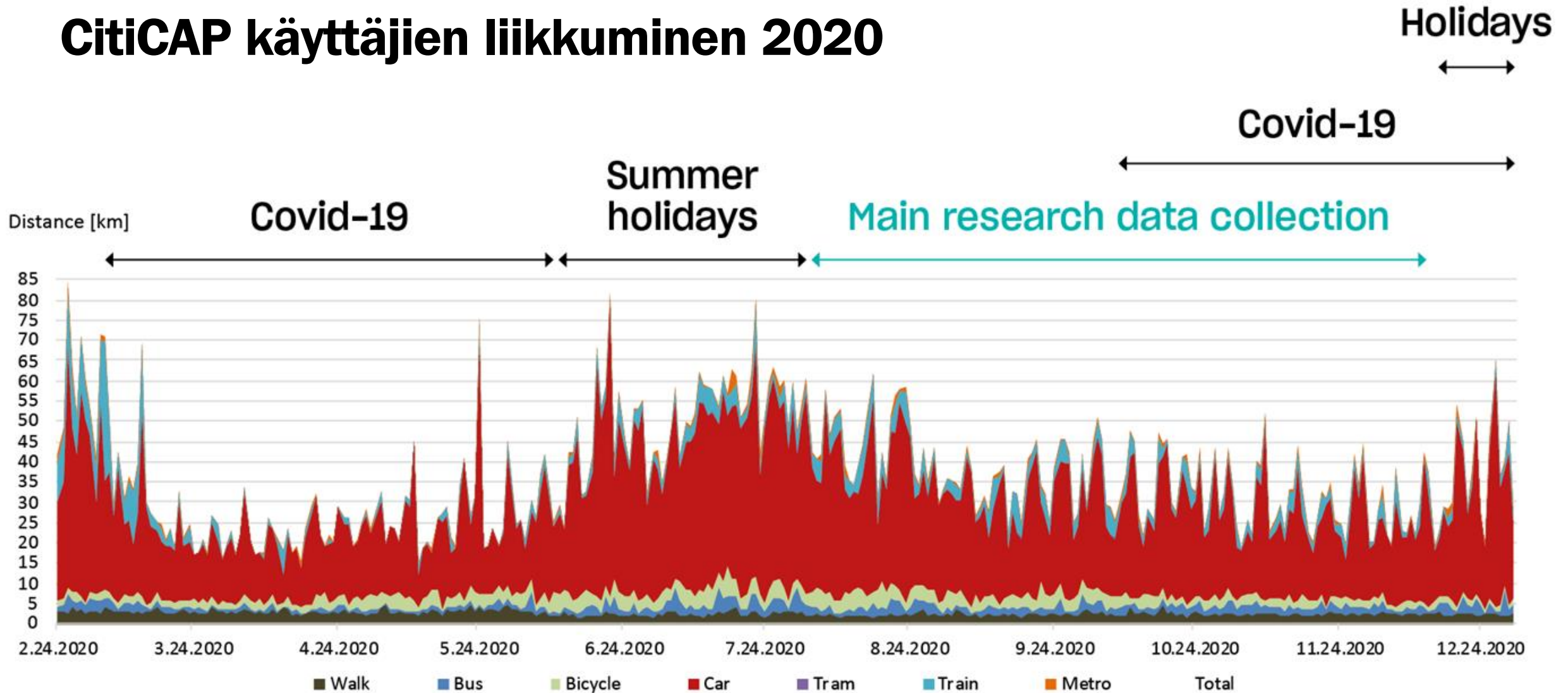

TULOKSIA

- 3000 rekisteröityä / 350 aktiivista käyttäjää
- 91% piti allokaatiotapaa reiluna
- Tärkeimmät syyt käyttää:
 - Tieto omista päästöistä
 - Itsensä haastaminen
 - Palkinnot
- 36% muuttivat käyttäytymistään
- 47% tiesi ennen pilottia, mitä henkilökohtainen päästökauppa tarkoittaa
- 21% huijasi

TULOKSIA

CitiCAP käyttäjien liikkuminen 2020

MITÄ OPITTIIN?

**SE ON MAHDOLLISTA
VIESTINTÄ ON AVAIN
MITÄ VAIN VOI TAPAHTUA
KEEP IT SIMPLE
AIKA JUOKSEE
KAUPUNKI EI OLE YRITYS**

GREEN
LAHTI

LAHTI

TEHTY KESTÄVÄKSI

Anna Huttunen, Hankepäällikkö, Lahden kaupunki

Anna.huttunen@lahti.fi

Twitter: HuttuNA

Greenlahti.fi | @GreenLahti2021 | #tehtykestäväksi

LAHTI